

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРИ ТУРИЗМУ

Методологія та організація наукових досліджень в туризмі

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

дисципліни спеціалізації

підготовки магістра
(рівень вищої освіти)

галузь знань 01 Освіта
(шифр і назва напрямку)

спеціальності : 242 «Туризм»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація: 8.14010301 «Туризмознавство»

Навчальна програма з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для студентів спеціалізації 242 «Туризм» за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство»

I- с. (денна форма навчання)

Розробник: д-р геогр. наук, проф. Штойко П. І.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри туризму

Протокол від « 31 » серпня _____ 2019 року № _____

Завідувач кафедри туризму

_____
(підпис)

« _____ » _____ 2019 року

(Волошин І.М.)
(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету туризму

Протокол від « _____ » _____ 20 _____ року № _____

Голова _____
(підпис)

« _____ » _____ 20 _____ року

В.З. Холявка
(прізвище та ініціали)

©Штойко, 20____рік
© Львівський державний
університет фізичної
культури, 20____ рік

Програма вивчення навчальної дисципліни “Методологія та організація наукових досліджень” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів напряму (спеціальності) 8.14010301 «Туризмознавство».

Предметом є підготовка студентів до проведення самостійних наукових досліджень і написання дипломної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня магістр.

Міждисциплінарні зв'язки: «Організація туристичних подорожей», «Туризмологія».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Наукові дослідження як напрям діяльності.
2. Написання дипломної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня магістр.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Методологія та організація наукових досліджень” є підготовка студентів до проведення самостійних наукових досліджень і написання дипломної та магістерської роботи освітньо-кваліфікаційного рівня магістр.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Методологія та організація наукових досліджень” є детальне заглиблення у науково-пошукову роботу як одну із найважливіших сфер діяльності людства; вивчення джерел інформації та способів їх пошуку; вивчення методики та методів наукових досліджень; вміння їх застосовувати до власних наукових досліджень; знання технологічних і технічних основ написання й оформлення дипломної роботи та інших наукових праць.

1.3. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати: : основні загальнонаукові методи пізнання, парадигми землезнання, методологічні принципи, базові теоретичні положення організації наукових

досліджень; методика та окремі методи проведення наукових досліджень; особливості написання наукових праць різних рівнів (реферат, стаття, дипломна тощо);

вміти: застосовувати різноманітні підходи та методи для організації та проведення наукових досліджень; використовувати різноманітні джерела інформації, їх аналізувати та робити власні висновки та ствердження; технічно оформляти дипломну роботу.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин і 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Наука і наукові дослідження як напрям діяльності.

Тема 1. Наука і наукові дослідження. Феномен науки. Наука-філософія-світогляд. Характерні риси сучасної науки. Функції науки.

Тема 2. Форми і методи наукового пізнання. Суть наукового пізнання (ідея, проблема, система, концепція, інтуїція). Види наукових досліджень. Формалізація. Мова науки. Методологія наукового пізнання (спостереження, мислення, експеримент, аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстракція, гіпотеза, теорія, аналогія, моделювання)

Тема 3. Методологічний аналіз науки. Поняття методу та методології наукового пізнання. Наукова картина світу Поняття і структура наукової картини світу (Сучасна наукова картина світу і її відмінність від ненаукових картин світу. Взаємозв'язок загальної наукової та природничої картин світу. Перевага і функціональність наукової картини світу). Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення. Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень. Основні характеристики і рівні наукових досліджень.

Тема 4. Організація та планування наукових досліджень. Наукові дослідження у сфері туризму. Туризм як явище суспільного життя, його основні категорії. Сучасний етап розвитку туризму. Туризмологія – новий науковий напрямок, що формується. Міждисциплінарний підхід у туризмознавстві.

Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Основні поняття, терміни та галузі інформації. Національна система науково-технічної інформації. Види, джерела інформації та режими доступу до неї. Наукова інформація в документах. Інформаційно-пошукові системи органів НТІ. Пошук патентних матеріалів. Аналіз та опрацювання інформації. Основні поняття, терміни та галузі інформації.

Тема 6. Карта як специфічний засіб пізнання в географії і туризмі. Функції карти. Генералізація карт. Генералізація як узагальнення. Масштаби карт Види генералізації.

Модуль 2

Змістовий модуль 2. Написання дипломної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня магістр. Магістерська робота як важлива складова наукових досліджень. Поняття, загальна характеристика і вимоги до дипломних робіт. Основні етапи підготовки дипломних робіт. Структура та технічне оформлення дипломних робіт. Підготовка до захисту та захист магістерської роботи. Вимоги до оформлення тез доповідей і статей.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Важинський С.Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
2. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: посібник / О.І. Гуторов / Харк. нац. аграр. ун-т. – Х.: ХНАУ, 2017. – 57 с.

3. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О.І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва – Х.: ХНАУ, 2017. – 272 с.
4. Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
5. Каламбет С.В. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. / С.В. Каламбет, С.І. Іванов, Ю.В. Півняк Ю.В. – Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. – 191 с.
6. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник. – Полтава: Оріяна, 2012. – 183 с.
7. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2003. – 192 с.
8. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. – 607 с. – Електронний ресурс Режим доступу:
9. Мороз С. А. Методологія географічної науки: Навч. посібник / С. А. Мороз, В. І. Онопрієнко, С. Ю. Бортник. – К.: Заповіт, 1997. – 333 с.
10. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.
11. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень: Підручник / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. - 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 317 с.
12. Цехмістров Г. С. Основи наукових досліджень / Г. С. Цехмістров. - К.: Слово, 2003. - 240 с.
13. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / Швець Ф. Д. – Рівне:НУВГП, 2016. – 151 с.

- 14.Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник / В. М. Шейко, Н. М. Куштаренко. - 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2013. - 225 с.
- 15.Методичні рекомендації для організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Методологія наукового дослідження (для студентів денної та заочної форми навчання усіх напрямків підготовки) / Харків.нац. ун-т міськ. Госп-ва ім.. О.М. Бекетова; уклад. О.К. Садовніков. – Харків: ХНУМГ ім.. О.М. Бекетова, 2017. – 43 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Поточний контроль здійснюється під час практичних і семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Опитування.
2. Перевірка завдань для самостійної роботи.
3. Перевірка матеріалів самопідготовки.
4. Виконання завдань практичних занять.

Підсумковий контроль – залік в усній і письмовій формі (II семестр – денна форма;)

5. Засоби діагностики успішності навчання

поточний контроль на практичних і семінарських заняттях, підсумковий контроль під час залікової контрольної роботи.

Екзаменаційні вимоги

З навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для студентів 5 курсу ОКР «Магістр» спеціальності «Туризмознавство»

1. Наука і наукові дослідження. Феномен науки
2. Наука-філософія – світогляд
3. Характерні риси сучасної науки
4. Функції науки
5. Форми і методи природничо-наукового пізнання

6. Суть наукового пізнання (ідея, проблема, система, концепція, інтуїція)
7. Види наукових досліджень
8. Формалізація. Мова науки
9. Методологія наукового пізнання (спостереження, мислення, експеримент, аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстракція, гіпотеза, теорія, аналогія, моделювання)
10. Методологічний аналіз науки
11. Поняття методу та методології наукового пізнання.
12. Наукова картина світу
13. Поняття і структура наукової картини світу
14. Сучасна наукова картина світу і її відмінність від ненаукових картин світу.
15. Взаємозв'язок загальної наукової та природничої картин світу
16. Перевага і функціональність наукової картини світу
17. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення
18. Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень
19. Основні характеристики і рівні наукових досліджень.
20. Наукові дослідження у сфері туризму.
21. Туризм як явище суспільного життя, його основні категорії.
22. Сучасний етап розвитку туризму.
23. Туризмологія – новий науковий напрямок, що формується.
24. Міждисциплінарний підхід у туризмознавстві.
25. Основні поняття, терміни та галузі інформації
26. Національна система науково-технічної інформації
27. Види, джерела інформації та режими доступу до неї
28. Наукова інформація в документах
29. Інформаційно-пошукові системи органів НТІ
30. Пошук патентних матеріалів
31. Аналіз та опрацювання інформації
32. Основні поняття, терміни та галузі інформації
33. Функції карт.
34. Генералізація карт.
35. Генералізація як узагальнення.
36. Масштаби карт
37. Види генералізації.
38. Туризм як явище суспільного життя, його основні категорії.
39. Сучасний етап розвитку туризму.
40. Туризмологія – новий науковий напрямок, що формується.
41. Міждисциплінарний підхід у туризмознавстві.
42. Методи вивчення показників фізичного розвитку та фізичної підготовленості.
43. Методи дослідження рухових якостей.
44. Методи визначення фізичної підготовленості.

45. Методи дослідження функціонального стану.
46. Методи дослідження рухових якостей.
47. Методи визначення фізичної підготовленості
48. Методи дослідження функціонального стану.
49. Проблеми статистичного обліку в туризмі.
50. Статистика туристичних потоків.
51. Статистика туристських доходів і витрат
52. Поняття і основні категорії національного туристичного ринку, функції.
53. Оцінка середовища ринкової діяльності.
54. Аналіз стану туріндустрії держави.
55. Прогнозування й планування розвитку туристичної індустрії.
56. Функції і завдання соціологічного дослідження в туризмі.
57. Теоретичні та емпіричні соціологічні дослідження.
58. Програма і техніка соціологічного дослідження